

νά κερδήσωμεν τίποτε· τίς οἶδεν ἂν δὲν πλουτήσωμεν ἐκ τοῦ θανάτου ἐνὸς τρελλοῦ;

Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἔκλεισε τὰ ὄπλα, ἀλλὰ ταῦτα ἦσαν τόσον μεγάλα, ὡμοίαζον τοσοῦτον πρὸς ναυτικὴν ἀσπίγγα, ὥστε ἡ μικρὰ, λεπτὴ καὶ ἐπίμονος φωνὴ ὠλίσθαινε πάντοτε ἄκοντος αὐτοῦ. Τὸ κατὰστημα ἀνετέθη εἰς τὸν ὑποδιευθυντήν, ὁ δὲ θεῖος μετώκησεν εἰς τὴν ὠραίαν οἰκίαν τοῦ ἀνεψιοῦ. Ἐλοιμήθη μὲ εὐχαρίστησιν ἐπὶ καλῆς κλίνης, ἐκάθησεν εἰς πλουσίαν τράπεζαν, ὑπηρετεῖτο ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ, ἐξυρίσθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ συνείθεσεν εἰς ταῦτα. Μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐπαρηγορήθη βλέπων τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ ἀσθενῆ καὶ ἐσχημάτισε τὴν ιδέαν ὅτι ὁ Φραγκίσκος οὐδέποτε θά ἔθεραπεύετο ἴσως. Ἀπὸ καιροῦ δ' εἰς καιρὸν ἐπανελάμβανεν ὅπως καθησυχᾶσθαι τὴν συνείδησίν του· «Κανένα δὲν ἀδικῶ!»

Μετὰ τρεῖς μῆνας ἐστενοχωρήθη ἔχων ἕνα τρελλὸν εἰς τὴν οἰκίαν, διότι ἐνόμιζεν ὅτι εὐρίσκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ του. Ἡ αἰώνιος φλυαρία τοῦ Φραγκίσκου καὶ ἡ μαγία του ὅπως ζήτη τὴν Κλάραν εἰς γάμον τῷ ἐφάνη ἀφόρητος μάστιξ· ἀπέφασκε λοιπὸν νὰ καθαρῶσθαι τὴν οἰκίαν καὶ νὰ κλείσῃ τὸν ἀσθενῆ ἐν τῷ φρενοκομείῳ Ὠβρολί· «Ὅπως δὴ ποτε, ἐσκέπτετο, ὁ ἀνεψιός μου θά ἔχη καλλιτέραν περιποίησιν καὶ θά εἶμαι πλέον ἡσυχος. Ἡ ἐπιστήμη παραδέχεται ὅτι εἶνε καλὸν οἱ τρελλοὶ νὰ μεταβάλλουν τόσον διαμονῆς. Ἐκτελῶ τὸ καθήκόν μου.»

Ταῦτα σκεπτόμενος ἀπεκαιμήθη ὅταν ὁ Φραγκίσκος ἐσκέφθη νὰ τῷ δέσῃ τὰς χεῖρας.

Ὁ ἰατρὸς εἰσῆλθεν αἰτῶν συγγνώμην. Ὁ Φραγκίσκος ἠγέρθη, ἔθηκε τὸ βιβλίον ἐπὶ τοῦ γραφείου, καὶ ἐξέθηκε τὰ δικταρχόντα διασκελίζων μεγάλως βήμασι τὸ δωμάτιον.

— Κύριε, εἶπεν, ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ἤλθον νὰ σᾶς ἀναθέσω εἶνε πρὸς μητρὸς θεῖός μου. Εἶνε πεντηκοντούτης καὶ ἐργατικώτατος. Ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς ὑγιεῖς, εἰς τὴν οἰκογενεῖαν του οὐδέποτε παρετηρήθη σύμπτωμα τρέλλας, ὥστε δὲν θά παλαίσθητε κατὰ κληρονομικῆς ἀσθενείας. Πάσχει ἀπὸ περιέργου μονομανίαν, καθὼς θά παρητηρήσετε· μετατίπτει μὲ ἀπίστευτον ταχύτητα ἀπὸ ὑπερβολικὴν εὐθυμίαν εἰς ἄκραν μελαγχολίαν· εἶνε παράδοξον μίγμα μονομανίας καὶ μελαγχολίας.

— Ἐχασε καθ' ὀλοκλήρειν τὸ λογικόν;

— Ὅχι, κύριε, δὲν εἶνε τρελλός· παραφρονεῖ μόνον ὡς πρὸς ἐν ἀντικείμενον.

— Ποῖος εἶνε ὁ χαρακτήρ τῆς ἀσθενείας του;

— Φεῦ! κύριε, ὁ χαρακτήρ του αἰωνὸς μας, ἡ πλεονεξία! Ὁ δυστυχὴς ἀσθενὴς εἶνε τῆς ἐποχῆς του. Ἄν καὶ εἰργάσθη ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας εὐρίσκεται χωρὶς περιουσίαν. Ὁ πατήρ μου, ἀναχωρήσας ἀπὸ τοῦ ἰδίου μὲ αὐτὸν σημείου, μοῦ

ἀφῆκε σημαντικὴν περιουσίαν. Ὁ φίλτατος θεῖος ἤρxisε νὰ ζηλοτυπῆ· ἔπειτα ἐσκέφθη ὅτι, ἐπειδὴ εἶνε μόνος μου συγγενής, θά ἐγένετο κληρονόμος μου ἂν ἀπέθνησκα καὶ κηδεμών μου ἂν ἐτρελλαινόμην· καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀσθενὲς πνεῦμα πιστεῖται εὐκόλως ὅτι ἐπιθυμεῖ, ὁ δυστυχὴς ἐπίστη ὅτι ἐτρελλάθην. Τὸ εἶπε πρὸς ὄλους, θά τὸ εἶπῃ καὶ πρὸς ὑμᾶς. Εἰς τὴν ἄμαξαν, μολογόντι εἶχε δεμένους τὰς χεῖρας, ἐνόμιζεν ὅτι αὐτὸς μὲ ὠδήγει ἐδῶ.

— Πότε ἐγένεν ἡ πρώτη προσβολή;

— Πρὸ τριῶν περίπου μηνῶν. Κατέβη εἰς τοῦ θυρωροῦ μου καὶ τοῦ εἶπε μὲ ἦθος περιτρομον· «Κύριε Ἐμμμανουήλ, ἔχετε μίαν θυγατέρα· ἀφῆσατέ την εἰς τὸ δωμάτιόν σας καὶ ἐλάτῃ νὰ μὲ βοηθήσετε διὰ νὰ δέσω τὸν ἀνεψιὸν μου.»

— Ἐννοεῖ καλὰ τὴν θέσιν του; εἰςεύρει ὅτι πάσχει;

— Ὅχι, κύριε, καὶ νομίζω ὅτι τοῦτο εἶνε καλὸν σύμπτωμα. Περιπλέον ἔχασε τὴν ὄρεξιν καὶ ἔχει μακρὰς ἀϋπνίας.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον! ὁ τρελλός, ὁ ὁποῖος κοιμᾶται καὶ τρώγει τακτικά, εἶνε σχεδὸν ἀνάτοτος. Ἐπιτρέψατε νὰ τὸν ἐξυπνήσω.

(Ἐπεταί τὸ τέλος.)

Ed. About.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ 187.

* Ἀπόρριψις τοῦ ἐπιφανοῦς φυσικοῦ Φραγκλίνου περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἀεροστάτου. — Ἡ ἐξαρχομῆ τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀεροστάτου. — Τὸ πρῶτον ἀτημέλητον ἀερόστατον. — Τὸ ἠλεκτροκίνητον ἀερόστατον καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ πρόσφατα ἐπιτυχῆ πειράματα. — Νέον τοῦ Debaux συστήμα πρὸς διεύθυνσιν τοῦ ἀεροστάτου. — Ποίος ἐκπληκτικὸς μεταβολὴς προώρισται νὰ συντελέσῃ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ἡ προσθήκη τοῦ ἀεροστάτου εἰς τὰ νῦν μέσα τῆς συγκοινωνίας. — Οἱ ἐπτάμενοι ἄνθρωποι.

Χρόνον τινὰ μετὰ τὴν πρώτην ταυτὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀεροστάτου, ἤτις εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἀνυπομόνους νὰ διατρέξωσι τὰς ἐκτάσεις τῶν ἀέρων, ἐγέννησε προῶριως τοσαύτας ἐλπίδας, ὁ μέγας Φραγκλίνος ἐρωτηθεὶς παρὰ τινος περιέργου «εἰς τί δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ ἀερόστατον τοῦ Μογγολφιέρου», ἀπήντησε: «καὶ εἰς τί δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἀμέσως τὸ νεογνόν; ἡ ἀνακάλυψις εἶνε ἔτι βρέφος ἄρτι γεννηθέν.»

Ἐν τούτοις τὸ νεογνόν ἐπὶ ἕνα ἥδη ὀλόκληρον αἰῶνα πολὺ ὀλίγον ηὔξησε καὶ ἐμεγαλύνθη. Πᾶσι αἱ πολυπληθεῖς καὶ μετὰ ζήλου ἐργασίαι τῶν ἐρευνητῶν συνετρίβησαν πρὸ ἰσχυροῦ σκοπέλου, πρὸ τοῦ ζητήματος τῆς εὐρέσεως τοῦ πηδαλίου τοῦ ἀεροστάτου, ἄνευ τοῦ ὁποίου τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ σπουδαίως εἰς πολλά.

Πλείστοι τρόποι καὶ μέσα διευθύνσεως τῶν ἀεροστάτων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εὐφυεῖς,

επενεθήθησαν ἄλληπαλλήλως ὑπὸ διαφόρων ἐπισημόνων. Πλὴν οὐδὲν τούτων ἐπέτυχεν. Αἱ ἀλλεπαλλήλοι δὲ αὐταὶ ἀποτυχίαι ἐψύχραναν τὸν ζῆλον τῶν ἐρευνητῶν καὶ ἐχαλάρωσαν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀπαυδήσαντος πλέον κοινού, καὶ οὕτως ἐπὶ πολλὰ ἔτη οἱ ἐπισημόνες ἐφαίνοντο μᾶλλον ἀπηλιπισμένοι ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ζητήματος τούτου, διὰ τὸ ὅποιον ἐν τούτοις οὐδέποτε ἐπαύσαν νὰ ἐργάζωνται.

Τῷ 1850 πρῶτος ὁ Pélin ἐφαντάσθη νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν ἀτμὸν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀεροστάτου, ἀλλ' ἀπέτυχεν εἰς τὰ πειράματα αὐτοῦ. Ἐν τούτοις μετὰ δύο ἔτη, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1852, ὁ μηχανικὸς Giffard μετὰ τῶν David καὶ Sciana κατώρθωσαν νὰ καλονίσσῃ τὴν διεύθυνσιν ἐπιμήκους ἀεροστάτου διὰ μικρᾶς ἀτμομηχανῆς. Ἐκτοτε τὰ πειράματα διὰ τοῦ ἀτμοῦ ἐπηκολούθησαν, ἀλλὰ δὲν ἐπέτευχθη δι' αὐτῶν εὐχάριστος τις ἐπιτυχία.

Ἡ ἀποτυχία δὲ τοῦ μέσου τούτου συνίσταται εἰς πλείστα ὅσα ἐλαττώματα τοῦ ἀτμοῦ, διότι ἀπαιτεῖ οὕτως χρῆσιν λέβητος καὶ ἐστίας, ἅτινα συνιστῶσι διαρκῆ κίνδυνον πυρκαϊᾶς ἐν τοῖς ἀέροις· διότι πράγματι ἡ τοποθεσία τοῦ ἀτμοῦ ὑπὸ σφαῖραν ὑδρογόνου ἀναλογεῖ πως πρὸς γεινίκαν πυρὸς ὑπὸ βαρέλιον πυρίτιδος. Ἐκτὸς δὲ τούτου πάντοτε ἡ ἀτμομηχανὴ ἔχει βάρος κἄπως δυσανάλογον τοῦ ἀεροστάτου καὶ σὺν τούτοις ἔχει ἀνάγκην παρακαταθήκης ἀνθράκων καὶ ὕδατος.

Ἄσασαι αἱ ἀπόπειραι αὐταὶ καὶ τὰ ἐπανειλημμένα πειράματα ἐν τούτοις εἰς οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἤγαγον.

Ἀπὸ τοῦ 1881 ὁ ἐν Παρισίοις ἄριστος ἐπιστήμων ἀεροναύτης Gaston Tissandier πρῶτος ἐσκέφθη τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀεροστάτου καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἀτμομηχανῆς διὰ μηχανῆς δυναμοηλεκτρικῆς. Ὁ ἠλεκτρικὸς κινητὴρ λειτουργεῖ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης πυρὸς καὶ ἀνθράκων καὶ ὕδατος· ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπερτερεῖ ἔτι κατὰ πολλὰ ἄλλα προτερήματα τῆς ἀτμομηχανῆς.

Ἡ ἐπιτυχία τῶν πρώτων ἐν σμικρῷ γενομένων πειραμάτων ἐνεθάρρουναν τὸν Tissandier, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐπέχειρησε τὴν πρώτην ἀνάβασιν ἐπὶ ἀεροστάτου διευθυνομένου μετ' ἐπιτυχίας ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ κινητῆρος, ὅπερ ἐν καιρῷ ἀνηγγεῖλαμεν ἐκ Παρισίων καὶ περιεγράψαμεν ἐν ταῖς στήλαις ταύταις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Τὸ πρῶτον τοῦτο ἐπιτυχὲς βῆμα ἐπέπλησε χαρᾶς καὶ ἐλπίδων τοὺς ἐπιστήμονας περὶ προσεγγιζούσης πλέον λύσεως τοῦ σπουδαιοτάτου αὐτοῦ προβλήματος.

Δύο ἀξιωματικοὶ ὁ Renard καὶ Krebs τῆς ἐν Παρισίοις στρατιωτικῆς ἀεροναυτικῆς σχολῆς τῆς

Γαλλικῆς κυβερνήσεως ἐργάζοντο ἤδη καὶ οὗτο· πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ πρὸς διεύθυνσιν τοῦ ἀεροστάτου. Ἡ πρώτη ἀνάβασις αὐτῶν ἐγένετο τὴν 9 παρελθόντος Αὐγούστου μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας καὶ εἶνε ἤδη τὸ αἶσιον τοῦτα γεγονὸς γνωστὸν ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης.

Τὸ σπουδαιότατον πρόβλημα, ὅπερ οἱ δύο οὗτοι ἀξιωματικοὶ εἶχον νὰ λύσωσιν, ἦν κατὰ πρῶτον' ἀπολαύσωσιν σχῆμα ἀεροστάτου στερεὸν καὶ κατάλληλον πρὸς ἀεροπλοίαν· εἶτα νὰ ἐπιτύχωσιν ἠλεκτροκινητήριον μηχανὴν παρέχουσαν μεγάλην δύναμιν ὑπὸ μικρὸν μέγεθος καὶ μικρὸν σχετικῶς βάρος.

Τὸ σχῆμα λοιπὸν τοῦ ἀεροστάτου ἐξελέγη ὑπὸ τῶν δύο αὐτῶν ἀξιωματικῶν ἐπίμηκες ἀτρακτοειδές, οὗτινος τὸ ὀπίσθιον ἄκρον ἦν μᾶλλον ὀξυῖ ἢ τὸ ἐμπρόσθιον· ἦν δὲ κατεσκευασμένον ἐξ ἰσχυροῦ μεταξωτοῦ ὑφάσματος κομμιοῦχου περιβεβλημένου ὑπὸ στερεοῦ δικτύου φέροντος κάτωθεν τὸ σκαφίον τῶν ταξιδιωτῶν καὶ τὴν ἠλεκτροκινητήριον μηχανὴν, ἣτις συνίστατο ἐξ ἠλεκτρικῶν συμπυκνωτῆρων τοῦ τελειότερου συστήματος παρεχόντων εἰς ἐπιτήθειον κινητήρα ἰκανὸν ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, ὅπως παράγῃ ἐπὶ ἕλικος τεθειμένης πρὸς τὰ ἐμπροσθεν τοῦ ἀεροστάτου δύναμιν 10 περίπου ἵππων.

Τὸ ἀεροστάτον τοῦτο, — ὅπερ ἐν ὄλῳ μετὰ τῶν ἀεροναυτῶν, τῆς κινητήριου μηχανῆς, τοῦ ἔρματος κλπ. κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειράματος ἐβάρυνε 2,000 χιλογράμματα, — ἀνήλθεν εἰς 50 περίπου μέτρων ὕψος, μεθ' ὃ ἐδόθη ἡ διεύθυνσις εἰς αὐτὸ κατὰ βούλησιν. Τὸ ἀεροστάτον ἄνευ δυσκολίας διευθύνθη πρὸς σημεῖον ἐκ τῶν προτέρων ὀρισθῆν καὶ εἶτα ἐπανῆλθεν ἐμείθεν μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας, ἂν καὶ ἐφέρετο ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, ὅστις ἔπνεε τότε μετὰ ταχύτητος 5 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον.

Ταυτοχρόνως περίπου μετὰ τὰς ἐπιτυχίας ταύτας τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἀπλοῦς τις πλὴν νοήμων μηχανικὸς ἐργάτης ὁ γάλλος Debayeux ἐφαντάζετο γένει τῶν διευθύνσεως τοῦ ἀεροστάτου, καὶ τὴν 12 Ἰουνίου 1883 ἐποίησε δημοσίᾳ τὸ πρῶτον αὐτοῦ πείραμα.

Τὸ σύστημα τοῦ μηχανικοῦ αὐτοῦ συνίσταται εἰς τὴν προσθήκην ἐμπροσθεν ἐλλειψοειδοῦς ἀεροστάτου ἕλικος περιστροφομένης μετὰ μεγάλης ταχύτητος, ἣτις οὕτω παράγει εἰς τὴν πρὸ τοῦ ἀεροστάτου ἀτμόσφαιραν μεγάλην ἀραιώσιν τοῦ ἀέρος, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου τὸ ἀεροστάτον ὠθεῖται πρὸς τὰ ἐμπρὸς φυσικῶς, ὅπως πληρώσῃ τὸν κενὸν ὅπωςδὴποτε τοῦτον χώρον. Οὕτω δ' ἐπιτυγχάνεται πρὸς τὰ πρόσω τακτικὴ πορεία τοῦ ἀεροστάτου. Κατὰ τὸ ἐπίσημον δὲ πρὸς τὴν γαλλικὴν κυβέρνησιν ἐγγράφον τῶν κριτῶν καὶ πειραματιστῶν « τὸ ἀεροστάτον τοῦ Debayeux

ὑπήκουσε τελείως εἰς τὸ πηδάλιον καὶ ἐστράφη πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κατὰ βούλησιν παρὰ τὸν ἄνεμον, ὅστις ἔπνεεν $1\frac{1}{2}$ μέτρον κατὰ δευτερόλεπτον. Τὸ ἀερόστατον πολλὰκις διευθύνθη ἐναντίον τοῦ ἀνέμου μετὰ ταχύτητός τινος.»

Αἱ ἐπιτυχίαι αὐταὶ τῶν Γάλλων δὲν ἀρίνουσιν ἡσυχούς τοὺς ἐπιστήμονας περὶ τὴν ἀεροναυτικήν ἀσχολουμένους τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Οὕτως ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἐπίσης ἐγένοντο παρόμοια πειράματα πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀεροστάτου. Ἐν Ῥωσίᾳ δ' ἐσχάτως ἀγγέλλεται, ὅτι κατασκευάζεται νῦν κολοσσίαιον ἀερόστατον ἐν σχήματι σιγάρου προωρισμένον διὰ παρόμοια ἐντὸς ὀλίγου πειράματα.

Ἐν γένει δ' ἐκ πάντων τούτων συνάγομεν, ὅτι ἡ ἐναέριος ναυτιλία, καίτοι ἐπὶ ἓνα περίπου αἰῶνα ἔμενε στάσιμος, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐποίησε σπουδαιοτάτην πρόοδον καὶ παρέχει μεγάλας ἐλπίδας, ὅτι δὲν θέλει βραδύνει νὰ βαδίση ἐκ παραλλήλου καὶ πρὸς τὰς ἄλλας τοῦ αἰῶνος μας λαμπρὰς προόδους.

Ἐξ ἀπάντων τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας τὸ ἀπλούστερον, ταχύτερον, χρησιμώτερον, ἀκινδυνότερον καὶ τερπνότερον βεβαίως θέλει εἶναι ἡ ἐναέριος ναυτιλία, ὅταν ὀριστικῶς πλέον εὐρεθῇ ἀσφαλῆς τρόπος διευθύνσεως τοῦ ἀεροστάτου. Ὅποιαν μεταβολὴν θέλει τότε φέρει τὸ ἀερόστατον εἰς τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, εἰς τὰς ἐθνικὰς σχέσεις ἐν σὺμπαντι τῷ ἐπιγίῳ κόσμῳ καὶ εἰς πάσας ἐν γένει τὰς συνθήκας τῆς ζωῆς, εἰς τὰς κοινωνικὰς συναλλαγὰς καὶ ἐργασίας τῶν ἀτόμων, εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς ἀνθρωπότητος ἀπάσης! Οὐδεμία χώρα, οὐδεμία γῶνις, ἀγνωστότου νῦν καὶ ἀνερευνητοῦ μέρους τῆς γῆς, θέλει μείνει κεκρυμμένη εἰς τὸν ἀνθρώπον τοῦ γινώσκου ἤδη κόσμου. Οὐδεμία ἀπόστασις γῆς ἢ θαλάσσης θὰ προξενῇ ἀσθησίων τινα εἰς τὸν ἀνθρώπον. Τὸ πᾶν θέλει μεταμορφωθῆ ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἡσσα πόλις, πᾶν χωρίον, πᾶν ἐργοστάσιον—ὡς ποτε ὠνειροπόλησεν ὁ Blerzy—θέλει τότε ἀπολαύσει πλεονεκτήματα θαλασσοῦ λιμένος. Αἱ διώρυγες, αἱ δημόσιαι ὁδοὶ θ' ἀποβῶσιν ἀνωφελεῖς καὶ ἄχρηστοι, καὶ αἱ ἐκτάσεις, ἃς κατέχουσιν ἤδη, θὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν γεωργίαν. Τὰ πλοῖα—ἐὰν ἔτι ὑπάρχωσι τοιαῦτα—καταλαμβάνόμενα ὑπὸ τρικυμίας, θὰ ὑψῶνται ὑπεράνω τῶν ὑδάτων διὰ προχείρου μετατροπῆς τοῦ μεγάλου αὐτῶν ἰστίου εἰς ἀεροστατικὴν σφαιρὴν καὶ θὰ φέρονται εἰς τὸν σκοπούμενον λιμένα· μάλιστα δὲ θὰ πλέωσι καὶ ὑπεράνω τῶν ὀρέων. Δὲν θὰ γίνωνται πλέον πόλεμοι, διότι τὰ σύνορα τῶν ἐθνῶν θ' ἀπαλειφθῶσιν, οἱ λαοὶ θ' ἀνταποκρίνονται ἐντὸς ὥρων τινων ἐκ τοῦ ἐνὸς ἀντίποδος εἰς τὸν ἕτερον, διὰ δὲ τῆς ἀκατακλύστου ταύτης ἐπικοινωνίας καὶ ἐπιμιξίας θέλουσι συγχωνευθῆ

εἰς μίαν, οὕτως εἶπειν, οἰκογένειαν. Τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἀπροσίτων νῦν χωρῶν δὲν θέλει πλέον κρύπτει μυστήρια. . . .

Τὰ ὄρατα ταῦτα ὄνειρα εἶπιν ὄντως ἐπαγωγὰ, ὅπως παροτρύνωσι τοὺς ἐπιστήμονας εἰς ἐνδελεχῆ καὶ ἄκρον ἐργασίαν περὶ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀεροστάτου, ἥτις μάλιστα εὐτυχῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη εἰσῆλθεν εἰς ἀληθῆ ὁδὸν πραγματοποιήσεως. Αἱ μέχρι σήμερον ἐπιτευχθεῖσαι πρόοδοι ἐνθαρρύνουσιν ἡμᾶς νὰ μὴ ἀπελπισθῶμεν περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον πραγματοποιήσεως τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἄλματος εἰς τὴν πρόοδον καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένων λαμπρῶν ἐλπίδων! Σήμερον δ' ἡμεῖς ἃς ἀρκεσθῶμεν ἐντροφῶντες ἐν τοῖς ὠραίοις αὐτοῖς ὄνειροις! . . .

Ἄλλως τε δὲ τὰ ὄνειρα ταῦτα δὲν χρονολογῶνται ἐκ τῆς ἐποχῆς ἡμῶν ταύτης· αἰετοτε, ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ ἀνθρώπος ὠνειροπόλησε νὰ διαρρήξῃ τὰ δεσμά, τὰ συγκρατοῦντα καὶ διακατέχοντα αὐτὸν στενωῶς προσδεδεμένον πρὸς τὴν γῆν, ν' ἀκολουθήσῃ τὰ πτηνὰ εἰς τὴν πτήσιν αὐτῶν καὶ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις τοῦ ἀέρος. Ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχαιότητος προσεπάθησεν ὁ ἀνθρώπος νὰ ἐπιτύχῃ καὶ διαχαράξῃ νέας ὁδοὺς διὰ μέσου τῶν οὐρανῶν.

Ἐξ αὐτῆς ἔτι τῆς μυθολογικῆς ἐποχῆς τῆς Ἑλλάδος μανθάνομεν, ὅτι ὁ Ἴκαρος καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ Δαίδαλος ἐθραπέτευσαν ἐκ τοῦ Λαβυρίνθου τῆς Κρήτης, ἐνθα εἶχον φυλακισθῆ ὑπὸ τοῦ Μίνωος, κατασκευάσαντες πτέρυγας ἐκ πτερῶν πτηνῶν καὶ προσκολλησάντες ταύτας διὰ κηροῦ. Τὸ πείραμα τοῦτο τότε, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἐπέτυχεν ἐν μέρει μόνον· θὰ ἐπετύχανε δὲ ἐντελῶς, ἂν μὴ ὁ Ἴκαρος ἐπαρθεὶς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ἀνυψοῦτο εἰς τοὺς αἰθέρας ὑπὲρ τὸ δέον καὶ προσῆγγιζε τὸν ἥλιον, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἐτάκη ὁ κηρός, ὁ δ' ἄτυχῆς Ἴκαρος κατέπεσε τότε καὶ ἐπνίγη εἰς τὸ ὑποκείμενον πέλαγος, ἐπονομασθὲν ἐξ αὐτοῦ Ἰκαρίον.

Τὸ δυστυχὲς τοῦτο γεγονός ἀπέτρεψεν ἐπὶ μακρὸν τὸν ἀνθρώπον νὰ δοκιμᾷ νέας παρακεκινδυνευμένας πρὸς τὸν οὐρανὸν πτήσεις, ἂν καὶ διακαῶς ἐρπλέγετο πάντοτε ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ταύτης. Ἐν τοῖσι Ἰταλῶσι τις τῷ 1442 ἐτόλμησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα ἐν τῇ πόλει Perugia. Κατὰ τὴν ἱστορίαν ὁμοῦς δυστυχῶς ἐπαθε τὸ τοῦ Ἰκάρου πάθημα ἐξ ἰδίης κούρπτης· διότι ἐνῶ ἐπέτυχε διὰ τῶν πτερῶν αὐτοῦ νὰ περιπλανηθῆ ὑπεράνω τῆς πόλεως, δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἐφαντάσθη ν' ἀνέλθῃ ὑψηλότερον, ὅπου ὁ σφοδρὸς ἐκεῖ ἄνεμος συνέτριψε τὸν σίδηρον, δι' οὗ διεύθυνε τὰς πτέρυγας αὐτοῦ καὶ κατέπεσεν ἐπὶ δώματος ἐκκλησίας.

Μετά 27 ἔτη μουσικός τις ἐκ Nuremberg τελειοποιήσας τὰς πτέρυγας τοῦ Ἰταλοῦ ἐπανελάβε τὸ πείραμα καὶ ἐρρίφθη εἰς τοὺς ἀέρας, ἐκ τοῦ ὕψους κωδωνοστασίου μετὰ μεγίστης ἐμπιστοσύνης φεῦ! κατέπεσε σχεδὸν παρευθὺς καὶ εὔρε καὶ οὗτος ὀλέθριον τέλος.

Τὰ δυστυχῆ ταῦτα ἀποτελέσματα ἐν τούτοις δὲν ἀπεθάρρουν ἕτερον Ἰταλόν, τὸν Buratini, ὅστις κατασκευάσας νέον ὄλως σχέδιον πτερῶν ἐν Νεαπόλει τῷ 1494 ἐπειράθη ν' ἀνυψωθῆ εἰς τοὺς ἀέρας, ἀλλὰ καὶ οὗτος εὔρε λυγρὸν θάνατον.

Τῷ 1502 ὁ Ἰταλὸς πάλιν Boloni φέρων συσκευὴν πτερύγων ἐρρίφθη ἐκ κωδωνοστασίου τῆς πόλεως Troyes καὶ ἠκολούθησε τὴν μοιραίαν τύχην τῶν προκατόχων του.

Τῷ 1651 Γάλλος οὗτος ὁ Bernier κατεσκεύασε πτέρυγας πρὸς παρομοίαν χρῆσιν, πλὴν ἄγαν συνετὸς οὗτος ἠρέσθη μόνον νὰ κατασκευάζῃ τὸ ἐξαισίον εὐρημά του καὶ νὰ πωλῆ αὐτὸ εἰς ἄλλους. Ἰσπανὸς τις Almero de Malameria ὀρεγόμενος οὐρανίων περιπλανήσεων ἐδοκίμασε νὰ πετάξῃ ἐν Ἀγγλίᾳ διὰ τῶν πτερύγων τοῦ Bernier καὶ ὁ ἀτυχὴς ἐφρονέθη.

Ἐτερος Γάλλος εὐγενὴς ὁ de Bacquevelle τῷ 1775 ἐν Παρισίῳ κατασκεύασε πτέρυγας καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν ἀέρα ἐκ τῆς στέγης οἰκίας παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Σηκουάνα. Οὗτος κατῴρθωσε νὰ μείνῃ εἰς τὸν ἀέρα, ἕως οὔ ἐφθασεν ὑπεράνω τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ, ἐν οἷς κατέπεσε καὶ μετὰ μεγάλης δυσχερείας ἐσώθη ἐκεῖθεν.

Μετά τὰς ἐπιανελημμένας ταύτας ἀποτυχίας τὸ ζήτημα μετέλλαξε φάσιν. Ἀντὶ νὰ ζητῶσι διὰ πτερύγων ν' ἀκολουθήσῃσι τὰ πτηνὰ οἱ ἄνθρωποι περιωρίσθησαν νὰ ζητήσῃσι νὰ ἀνακαλύψῃσιν ὄργανον, δι' οὗ ἀβλαβῶς νὰ πίπτωσι ἐξ ὑψηλῶν μερῶν. Ἐκτοτὲ χρονολογεῖται ἡ ἐφευρέσις τοῦ ἀλεξιπτῶτου ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ Σεβαστιανοῦ Λενορμάνδου, ὅστις τῷ 1783—συχρότως δηλαδὴ μὲ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ ἀεροστάτου—μετὰ τοῦ ἀλεξιπτῶτου αὐτοῦ ἐποίησεν ἐπιανελημμένα πειράματα μετ' ἐπιτυχίας.

Τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης τοῦ Λενορμάνδου ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῆ μετὰ τινα ἔτη εἰς πολιτικὸς φυλακισμένος ὁ Γάλλος Drouet, ὅστις κατεσκεύασεν ἀλεξιπτῶτον διὰ τῶν παραπετασμάτων τῆς κλίνης του καὶ ἐρρίφθη ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ φρουρίου, ἐνθα ἦν ἐγκαθειρμένος. Πλὴν πίπτων ὁ Drouet κατέαξε τὴν κνήμην, καὶ οὕτω πάλιν συνελήφθη ὑπὸ τῶν φυλασσόντων στρατιωτῶν.

Παρὰ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ τε ἀεροστάτου καὶ τοῦ ἀλεξιπτῶτου, ἐν τούτοις καὶ πάλιν ὁ ἄνθρωπος μὴ ἀρκούμενος εἰς τὰς κατακτήσεις ταύτας ἐπανελάβε τὰς προσπαθείας αὐτοῦ, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν διὰ πτερῶν πτήσιν.

Οὕτω τῷ 1797 ἐν Παρισίῳ ὁ Calais πρὸς τὰς πτέρυξιν αὐτοῦ προσέθηκεν ἐτι καὶ οὐρὰν ἐν εἰδει ῥιπιδίου, πλὴν καὶ οὗτος ἠκολούθησε τὴν μοιραίαν τύχην τῶν πολλῶν προκατόχων του.

Τῷ 1813 ἐν Παρισίῳ ὁ Degen ἐν τούτοις κατῴρθωσε νὰ πετάξῃ εἰς τοὺς ἀέρας καὶ νὰ μεταβῆ ἰπτάμενος μέχρι μικρᾶς τινός πόλεως ἔξωθεν τῶν Παρισίων. Πλὴν νουνεχέστερος οὗτος πάντων τῶν προηγηθέντων δὲν ἐνεπιστεύθη ἑαυτὸν εἰς μόνας τὰς πτέρυγας του, ἀλλὰ προσέθηκεν ἐτι εἰς τὴν συσκευὴν αὐτοῦ καὶ μικρὰν σφαιρὰν ἀεροστάτου διατηροῦσαν αὐτὸν διαρκῶς εἰς ὕψος 60 μέτρων!

Ἐσχάτως δὲ μόλις πρό τινων ἐτῶν Βέλγος τις Degreef κατεσκεύασε πτέρυγας παμμεγέθεις καὶ προσεπάθησε δι' αὐτῶν νὰ πετάξῃ ἐν Βρυξέλλαις ἐκ τινος ὑψηλοῦ ἰκριώματος ἐπὶ τούτῳ ἐκεῖ κατασκευασθέντος. Ἄλλ' ἀτυχῶς καὶ οὗτος παρευθὺς εὔρε τὸν θάνατον οἰκτρῶς καταπεσὼν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Νὰ ὄνειροπολῆ τις τὸ ἄχανές καὶ ἄπειρον τῶν οὐρανῶν καὶ νὰ ἐκπνέῃ ἐπὶ τοῦ βορβόρου τῆς γῆς ὁποῖον λυπηρὸν καὶ ἀπαίσιον τέλος!

Βεβχίως δὲν ἐφθασεν ἐτι ἡ βασιλεία τῶν ἰπταμένων ἀνθρώπων. Οὐχ ἦντον δὲν ἔχμεν οὐδένα λόγον νὰ μὴ ἐλπίσωμεν εἰς τὴν τελικὴν ἐπιτυχίαν καὶ τούτου πλὴν ἐπίσης οὐδένα λόγον ἔχομεν νὰ προσπαθῶμεν νὰ φεύγωμεν οὕτω τὴν πτωχὴν γηίνην ἡμῶν σφίρακα, καθ' ὅσον ἐτι εὐτυχῶς τὰ ἐπίγεια πράγματα δὲν ἐφθασαν εἰς τοιοῦτον ἀπογοητεύσεως βαθμὴν!.

ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΗΤΟΙ Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ ΕΝ ΤΗ ΠΡΑΞΕΙ

ΥΠΟ ΒΛΑΣΙΟΥ Γ. ΣΚΟΡΔΕΛΗ

(Ἐν Ἀθήναις, 1885).

Ὁ κ. Σκορδέλης εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων παρ' ἡμῶν, οἵτινες, κατανοήσαντες τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν τῆς παιδαγωγίας, ἀφιέρωσαν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν βίον καὶ τὴν διάνοιαν. Ἐμπορούμενος τῆς εὐγενοῦς φιλοδοξίας τοῦ νὰ συντελέσῃ πρὸς ἀνύψωσιν καὶ διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τοῦ Ἑλλήνος παιδαγωγοῦ, δὲν ἐπιδιώκει φήμην φιλολογικὴν διὰ τῆς ἐκδόσεως βιβλίων ὀγκωδῶν, οὔτε ἐπιζητεῖ τὴν ἐκθάρβωσιν τῶν πολλῶν διὰ τῆς ἐπιδείξεως τῶν γνώσεών του. Ἄλλ' ἐξυπηρετεῖ τὸ ἔθνος ἀποτελεσματικώτερον καὶ σκοπιμώτερον, περιοριζόμενος μετριόφρονος εἰς τὴν συγγραφὴν βιβλίων παιδαγωγικῶν, εἰς τὰ ὑποῖα ἐναποταμιεύει τὰ πορίσματα πείρας μακρᾶς, συνοδευομένης ὑπὸ πεφωτισμένου καὶ μεμετρημένου πατριωτισμοῦ. Δὲν ἀπηξίωσε